

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 1. 3. 2022
C(2022) 1161 final

ANNEX

PRÍLOHA

k

OZNÁMENIU KOMISIE

Schválenie obsahu návrhu nariadenia Komisie o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na určité kategórie dohôd o výskume a vývoji

PRÍLOHA

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z XXX

o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na určité kategórie dohôd o výskume a vývoji

NÁVRH

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“),

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 2821/71 z 20. decembra 1971 o uplatňovaní článku 85 ods. 3 zmluvy na kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov¹,

po uverejnení návrhu tohto nariadenia,

po konzultácii s Poradným výborom pre obmedzujúce postupy a dominantné postavenie,

keďže:

- (1) Nariadením (EHS) č. 2821/71 sa Komisia splnomocňuje uplatňovať prostredníctvom nariadenia článok 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (*) na určité kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy a ktorých cieľom je i) výskum a vývoj produktov, technológií alebo procesov až do štádia priemyselného využitia a ii) využívanie výsledkov, a to vrátane ustanovení týkajúcich sa práv duševného vlastníctva.
- (2) V článku 179 ods. 2 zmluvy sa Únia vyzýva, aby podporovala podniky vrátane malých a stredných podnikov v ich činnostiach v oblasti vysokokvalitného výskumu a technologického vývoja a aby podporovala ich úsilie o vzájomnú spoluprácu.
- (3) V nariadení Komisie (EÚ) č. 1217/2010 zo 14. decembra 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na niektoré kategórie dohôd o výskume a vývoji² sa vymedzujú kategórie dohôd o výskume a vývoji, ktoré podľa Komisie zvyčajne spĺňajú podmienky stanovené v článku 101 ods. 3 zmluvy. Vzhľadom na celkovú pozitívnu skúsenosť s uplatňovaním uvedeného nariadenia, ktorého účinnosť sa skončí 31. decembra 2022, a po zohľadnení výsledkov revízneho postupu je vhodné prijať nové nariadenie o skupinovej výnimke.
- (4) Cieľom tohto nariadenia je uľahčiť výskum a vývoj a zároveň účinne ochraňovať hospodársku súťaž. Toto nariadenie by malo spĺňať aj požiadavku poskytnúť podnikom primeranú právnu istotu. V rámci sledovania týchto cieľov by sa mala

¹ Ú. v. ES L 285, 29.12.1971, s. 46.

(*) S účinnosťou od 1. decembra 2009 sa článok 81 Zmluvy o ES (predtým článok 85 Zmluvy o EHS) stal článkom 101 zmluvy. Tieto ustanovenia sú v podstate totožné. Na účely tohto nariadenia by sa odkazy na článok 85 Zmluvy o EHS alebo článok 81 Zmluvy o ES mali v náležitých prípadoch chápať ako odkazy na článok 101 zmluvy.

² Ú. v. EÚ L 335, 18.12.2010, s. 36 – 42.

zohľadňovať potreba čo najviac zjednodušiť administratívny dohľad a legislatívny rámec.

- (5) Pod určitou úrovňou trhovej sily možno na účely uplatňovania článku 101 ods. 3 všeobecne predpokladať, že pozitívne účinky dohôd o výskume a vývoji prevážia akékoľvek negatívne účinky na hospodársku súťaž.
- (6) Na účely uplatňovania článku 101 ods. 3 zmluvy prostredníctvom nariadenia nie je potrebné vymedziť tie dohody, ktoré môžu patriť do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy. Pri individuálnom posudzovaní dohôd podľa článku 101 ods. 1 zmluvy sa musí zohľadniť niekoľko faktorov, a najmä trhová štruktúra na relevantnom trhu.
- (7) Dohody o spoločnom vykonávaní výskumnej práce alebo spoločnom rozvoji výsledkov výskumu až do štádia priemyselného využitia, no bez zahrnutia tohto štádia, v zásade nepatria do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy. Za určitých okolností, napríklad ak sa zmluvné strany dohodnú, že nebudú vykonávať iný výskum a vývoj v rovnakej oblasti, čím sa vzdajú príležitosti získať konkurenčné výhody nad ostatnými zmluvnými stranami, však môžu tieto dohody patriť do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy, a preto by sa mali zahrnúť do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.
- (8) Výhoda vyplývajúca z výnimky stanovenej týmto nariadením by sa mala obmedzovať len na tie dohody, v prípade ktorých možno s dostatočnou istotou predpokladať, že spĺňajú podmienky stanovené v článku 101 ods. 3 zmluvy.
- (9) Vo všeobecnosti možno očakávať, že spotrebitelia budú využívať prínosy zvýšeného objemu a účinnosti výskumu a vývoja v podobe i) zavádzania nových alebo vylepšených produktov, technológií alebo procesov, alebo ii) rýchlejšieho zavádzania týchto produktov, technológií alebo procesov, alebo iii) zníženia cien vďaka novým alebo vylepšeným technológiám či procesom.
- (10) Spolupráca v oblasti spoločného alebo plateného výskumu a vývoja a pri využívaní výsledkov podporí technický a hospodársky pokrok s najväčšou pravdepodobnosťou vtedy, ak budú jednotlivé zmluvné strany prispievať k spolupráci vzájomným dopĺňaním svojich zručností, prostriedkov alebo činností.
- (11) Spoločné využívanie výsledkov môže mať rôzne formy, ako je napríklad výroba a distribúcia produktov alebo využívanie technológií, postúpenie práv duševného vlastníctva alebo udeľovanie licencií na tieto práva či oznamovanie know-how potrebného na takúto výrobu alebo využitie, ktoré významne prispievajú k technickému alebo hospodárskemu pokroku.
- (12) Aby bola výnimka stanovená týmto nariadením odôvodnená, spoločné využívanie by sa malo týkať tých produktov, technológií alebo procesov, v prípade ktorých je použitie výsledkov výskumu a vývoja nevyhnutné.
- (13) Okrem toho v dohode o výskume a vývoji by sa mali všetky zmluvné strany dohodnúť, že budú mať úplný prístup ku konečným výsledkom spoločného výskumu a vývoja vrátane všetkých vyplývajúcich práv duševného vlastníctva a know-how na účely i) ďalšieho výskumu a vývoja a ii) využívania výsledkov, len čo budú konečné výsledky k dispozícii. Pokiaľ ide o použitie výsledkov na účely ďalšieho výskumu a vývoja, prístup k výsledkom by vo všeobecnosti nemal byť obmedzený. Keď však zmluvné strany v súlade s týmto nariadením obmedzia svoje práva na využívanie výsledkov, najmä keď sa špecializujú v kontexte využívania výsledkov, prístup k výsledkom na účely ich využívania môže byť zodpovedajúcim spôsobom obmedzený. Okrem toho, ak sa na výskume a vývoji zúčastňujú i) akademické orgány

a výskumné ústavy alebo ii) podniky poskytujúce výskum a vývoj ako komerčnú službu bez toho, aby sa bežne aktívne podieľali na využití výsledkov, môžu sa dohodnúť na používaní výsledkov výskumu a vývoja výhradne na účely ďalšieho výskumu.

- (14) V závislosti od ich schopností a komerčných potrieb môžu zmluvné strany prispievať k spolupráci v oblasti výskumu a vývoja nerovnakým dielom. S cieľom zohľadniť a vyrovnať rozdiely v hodnote alebo charakte príspevkov zmluvných strán sa preto môže v dohode o výskume a vývoji, na ktorú sa vzťahujú výhody vyplývajúce z tohto nariadenia, stanoviť, že jedna zmluvná strana má kompenzovať druhú zmluvnú stranu za získanie prístupu k výsledkom na účely ďalšieho výskumu alebo využívania výsledkov. Kompenzácia by však nemala byť natoľko vysoká, aby prakticky znemožňovala takýto prístup.
- (15) Pokiaľ sa v dohode o výskume a vývoji nestanovuje žiadne spoločné využívanie výsledkov, zmluvné strany by sa mali v dohode o výskume a vývoji dohodnúť, že si navzájom poskytnú prístup k svojmu už existujúcemu know-how, pokiaľ je toto know-how nevyhnutné na účely využívania výsledkov ostatnými zmluvnými stranami. Účtovaná kompenzácia (napr. sadzba akéhokoľvek licenčného poplatku) by nemala byť natoľko vysoká, aby prakticky znemožňovala prístup ostatných zmluvných strán k predmetnému know-how.
- (16) Výnimka stanovená týmto nariadením by sa mala obmedzovať na dohody o výskume a vývoji, ktoré neposkytujú podnikom možnosť vylúčenia hospodárskej súťaže v prípade podstatnej časti daných produktov alebo technológií. Je nevyhnutné vylúčiť zo skupinovej výnimky dohody medzi konkurentmi, ktorých spoločný podiel na trhu s produktmi alebo technológiami, ktoré je možné vylepšiť, vymeniť alebo nahradiť výsledkami výskumu a vývoja, prekračuje v čase uzatvorenia dohody určitú úroveň.
- (17) Výnimka stanovená týmto nariadením by sa takisto mala obmedzovať na dohody o výskume a vývoji, ktoré neposkytujú podnikom možnosť vylúčenia hospodárskej súťaže v oblasti inovácií vrátane vývoja nových produktov alebo technológií. Dohody o výskume a vývoji treba zo skupinovej výnimky vylúčiť vtedy, ak by okrem výskumného a vývojového úsilia zmluvných strán dohody o výskume a vývoji zostali menej ako tri konkurujúce výskumné a vývojové úsilia porovnateľné s takýmto úsilím zmluvných strán.
- (18) Nemožno však automaticky predpokladať, že dohody o výskume a vývoji buď patria do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy, alebo nespĺňajú podmienky stanovené v článku 101 ods. 3 zmluvy, ak sa prekročia hraničné hodnoty alebo ak nie sú splnené iné podmienky stanovené v tomto nariadení. V takých prípadoch je potrebné vykonať individuálne posúdenie dohody o výskume a vývoji na základe článku 101 zmluvy.
- (19) S cieľom zabezpečiť zachovanie účinnej hospodárskej súťaže počas spoločného využívania výsledkov by sa malo stanoviť, že skupinová výnimka sa prestáva uplatňovať, ak spoločný podiel zmluvných strán na trhu s produktmi alebo technológiami, ktoré sú výsledkom spoločného alebo plateného výskumu a vývoja, prekročí určitú úroveň. Výnimka by počas určitého obdobia od začiatku spoločného využívania výsledkov mala platiť aj naďalej bez ohľadu na trhové podiely zmluvných strán, aby sa mohli najmä po zavedení úplne nového produktu stabilizovať ich trhové podiely a aby sa zaručilo minimálne obdobie návratnosti vložených investícií.

- (20) Týmto nariadením by sa nemali udeľovať výnimky dohodám obsahujúcim obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie pozitívnych účinkov vyplývajúcich z dohody o výskume a vývoji. V zásade by mali byť z výhody vyplývajúcej z výnimky stanovenej týmto nariadením, a to bez ohľadu na trhovú podiel zmluvných strán, vylúčené dohody obsahujúce určité typy závažných obmedzení hospodárskej súťaže, ako sú napríklad obmedzenia slobody zmluvných strán vykonávať výskum a vývoj v oblasti nesúvisiacej s dohodou, stanovenie cien účtovaných tretím stranám, obmedzenia produkcie alebo predaja a obmedzenia realizácie pasívneho predaja zmluvných produktov alebo zmluvných technológií na územiach vyhradených iným stranám alebo zákazníkom vyhradeným iným stranám. V tejto súvislosti obmedzenia oblasti použitia nepredstavujú obmedzenia produkcie alebo predaja ani obmedzenia týkajúce sa územia alebo zákazníkov.
- (21) Obmedzenie trhového podielu, neposkytnutie výnimky pre určité dohody a podmienky stanovené v tomto nariadení zvyčajne zabezpečujú, že dohody, na ktoré sa skupinová výnimka vzťahuje, neumožňujú zmluvným stranám vylúčiť hospodársku súťaž v prípade podstatnej časti daných produktov alebo technológií.
- (22) Nemožno vylúčiť, že k protisúťažným účinkom uzavretia trhu môže dôjsť vtedy, keď jedna zmluvná strana financuje niekoľko projektov v oblasti výskumu a vývoja realizovaných konkurentmi v súvislosti s rovnakými zmluvnými produktmi alebo zmluvnými technológiami, a najmä keď získa výlučné právo na využívanie výsledkov voči tretím stranám. Preto by výhoda vyplývajúca z tohto nariadenia mala byť poskytnutá takýmto dohodám o platenom výskume a vývoji len vtedy, ak spoločný trhovú podiel všetkých zmluvných strán zapojených do takýchto spojených dohôd, t. j. financujúcej strany a všetkých zmluvných strán vykonávajúcich výskum a vývoj, neprekračuje 25 %.
- (23) Výhodu vyplývajúcu z tohto nariadenia možno odňať podľa článku 29 nariadenia (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 zmluvy³.
- (24) Keďže dohody o výskume a vývoji majú často dlhodobý charakter, najmä ak sa spolupráca rozširuje na využívanie výsledkov, obdobie platnosti tohto nariadenia by sa malo stanoviť na 12 rokov,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

HLAVA I

VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1 – Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
 1. „dohoda o výskume a vývoji“ je dohoda, ktorú uzatvárajú dve alebo viaceré zmluvné strany a ktorá sa týka podmienok, za ktorých tieto strany vykonávajú:
 - a) spoločný výskum a vývoj v oblasti zmluvných produktov alebo zmluvných technológií, pričom táto dohoda:

³ Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 1.

- i) vylučuje spoločné využívanie výsledkov tohto výskumu a vývoja alebo
 - ii) zahŕňa spoločné využívanie výsledkov tohto výskumu a vývoja alebo
 - b) platený výskum a vývoj v oblasti zmluvných produktov alebo zmluvných technológií, pričom táto dohoda:
 - i) vylučuje spoločné využívanie výsledkov tohto výskumu a vývoja alebo
 - ii) zahŕňa spoločné využívanie výsledkov tohto výskumu a vývoja alebo
 - c) spoločné využívanie výsledkov výskumu a vývoja v oblasti zmluvných produktov alebo zmluvných technológií podľa predchádzajúcej dohody medzi tými istými zmluvnými stranami, na ktorú sa vzťahuje odsek 1 písm. a), alebo
 - d) spoločné využívanie výsledkov výskumu a vývoja v oblasti zmluvných produktov alebo zmluvných technológií podľa predchádzajúcej dohody medzi tými istými zmluvnými stranami, na ktorú sa vzťahuje odsek 1 písm. b);
2. „dohoda“ je dohoda, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup;
 3. „výskum a vývoj“ sú činnosti zamerané na získavanie know-how týkajúceho sa existujúcich alebo nových produktov, technológií alebo procesov, realizáciu teoretickej analýzy, systematickej štúdie alebo experimentu vrátane experimentálnej výroby a technického testovania produktov alebo procesov, budovanie potrebných zariadení a získavanie práv duševného vlastníctva na výsledky;
 4. „produkt“ je tovar alebo služba vrátane medziproduktov alebo služieb, ktoré sú medzistupňom finálnych služieb, a finálnych tovarov alebo služieb;
 5. „zmluvná technológia“ je technológia alebo proces, ktoré sú výsledkom spoločného alebo plateného výskumu a vývoja. Patria sem technológie alebo procesy, ku ktorým sa dospelo vďaka určitému výskumnému a vývojovému pólu, ako aj nové technológie alebo procesy;
 6. „zmluvný produkt“ je produkt, ktorý je výsledkom spoločného alebo plateného výskumu a vývoja alebo je vyrobený, resp. poskytovaný na základe využívania zmluvných technológií. Patria sem produkty, ku ktorým sa dospelo vďaka určitému výskumnému a vývojovému pólu, ako aj nové produkty;
 7. „nový produkt alebo nová technológia“ je produkt, technológia alebo proces, ktoré v čase uzatvorenia dohody o výskume a vývoji v zmysle odseku 1 písm. a) alebo b) ešte neexistujú a ktoré v prípade vzniku vytvoria svoj vlastný nový trh, pričom nevylepšia, nevymenia ani nenahradia existujúci produkt, technológiu alebo proces;
 8. „výskumný a vývojový pól“ je výskumné a vývojové úsilie zamerané predovšetkým na konkrétny účel alebo cieľ. Konkrétny účel alebo cieľ výskumného a vývojového pólu ešte nemožno vymedziť ako produkt alebo technológiu, resp. zahŕňa podstatne širší cieľ než produkty alebo technológie na konkrétnom trhu;

9. „využívanie výsledkov“ je výroba alebo distribúcia zmluvných produktov alebo využívanie zmluvných technológií či postúpenie práv duševného vlastníctva alebo udeľovanie licencií na tieto práva, prípadne oznamovanie know-how potrebného na takúto výrobu alebo využívanie;
10. „práva duševného vlastníctva“ sú práva priemyselného vlastníctva, najmä patenty a ochranné známky, ako aj autorské práva a práva súvisiace s autorským právom;
11. „know-how“ je súbor praktických informácií vyplývajúcich zo skúseností a z testovania, ktoré sú:
 - a) „tajné“, t. j. nie všeobecne známe ani ľahko dostupné;
 - b) „podstatné“, t. j. významné a užitočné z hľadiska výroby zmluvných produktov alebo využívania zmluvných technológií, a
 - c) „identifikované“, t. j. opísané dostatočne zrozumiteľným spôsobom tak, aby bolo možné overiť, či spĺňajú kritériá utajenia a podstatnosti;
12. „spoločné“ v kontexte činností vykonávaných podľa dohody o výskume a vývoji sú činnosti, pri ktorých je súvisiaca práca:
 - a) vykonávaná spoločným tímom, organizáciou alebo podnikom;
 - b) spoločne zverená tretej strane alebo
 - c) rozdelená medzi zmluvné strany na základe špecializácie v kontexte výskumu a vývoja alebo špecializácie v kontexte využívania výsledkov;
13. „špecializácia v kontexte výskumu a vývoja“ znamená, že každá zo zmluvných strán je zapojená do výskumných a vývojových činností, na ktoré sa vzťahuje dohoda o výskume a vývoji, pričom prácu v oblasti výskumu a vývoja si medzi sebou rozdelia akýmkoľvek spôsobom, ktorý považujú za najvhodnejší; nepatrí sem platený výskum a vývoj;
14. „špecializácia v kontexte využívania výsledkov“ znamená, že zmluvné strany si medzi sebou rozdelia jednotlivé úlohy, ako napríklad výrobu alebo distribúciu, alebo si navzájom obmedzia využívanie výsledkov, napríklad pokiaľ ide o obmedzenia týkajúce sa určitých území, zákazníkov alebo oblastí použitia; patrí sem aj scenár, keď zmluvné produkty vyrába a distribuuje iba jedna zmluvná strana, a to na základe výhradnej licencie, ktorú jej udelili ostatné zmluvné strany;
15. „platený výskum a vývoj“ je výskum a vývoj vykonávaný jednou zmluvnou stranou a financovaný financujúcou stranou;
16. „financujúca strana“ je zmluvná strana financujúca platený výskum a vývoj, ktorá pritom sama nevykonáva žiadne výskumné a vývojové činnosti;
17. „podnik konkurujúci o existujúci produkt a/alebo technológiu“, je skutočný alebo potenciálny konkurent:
 - a) „skutočný konkurent“ je podnik dodávajúci existujúci produkt, technológiu alebo postup, ktorý možno vylepšiť, vymeniť alebo nahradiť zmluvným produktom alebo zmluvnou technológiou na relevantnom geografickom trhu;
 - b) „potenciálny konkurent“ je podnik, ktorý by v prípade neexistencie dohody o výskume a vývoji reálne, a nielen ako o čisto teoretickej

možnosti, uvažoval o tom, že v horizonte najviac troch rokov vynaloží nevyhnutné dodatočné investície alebo nevyhnutné náklady na dodávanie produktu, technológie alebo procesu, ktoré možno vylepšiť, vymeniť alebo nahradiť zmluvným produktom alebo zmluvnou technológiou na relevantnom geografickom trhu;

18. „podnik konkurujúci v inovácii“, je podnik, ktorý nekonkuruje o existujúci produkt a/alebo technológiu a ktorý sa nezávisle zapája alebo ktorý by v prípade neexistencie dohody o výskume a vývoji mal možnosť a predpoklady nezávisle sa zapojiť do výskumného a vývojového úsilia, ktoré sa týka:
 - a) výskumu a vývoja rovnakých alebo pravdepodobne vymeniteľných nových produktov a/alebo technológií, na ktoré sa má vzťahovať dohoda o výskume a vývoji, alebo
 - b) výskumných a vývojových pólov, ktoré sledujú v podstate rovnaký zámer alebo cieľ ako tie, na ktoré sa má vzťahovať dohoda o výskume a vývoji;
 19. „konkurujúce výskumné a vývojové úsilie“ je výskumné a vývojové úsilie, do ktorého sa tretia strana zapája samostatne alebo v spolupráci s inými tretími stranami alebo do ktorého má tretia strana možnosť a predpoklady nezávisle sa zapojiť a ktoré sa týka:
 - a) výskumu a vývoja rovnakých alebo pravdepodobne vymeniteľných nových produktov a/alebo technológií, na ktoré sa má vzťahovať dohoda o výskume a vývoji, alebo
 - b) výskumných a vývojových pólov, ktoré sledujú v podstate rovnaký zámer alebo cieľ ako tie, na ktoré sa má vzťahovať dohoda o výskume a vývoji.

Tieto tretie strany musia byť nezávislé od zmluvných strán dohody o výskume a vývoji;
 20. „nekonkurenčný podnik“, je podnik, ktorý nie je podnikom konkurujúcim o existujúci produkt a/alebo technológiu, ani podnikom konkurujúcim v inovácii;
 21. „relevantný trh s produktmi“ je relevantný trh s produktmi, ktoré možno vylepšiť, vymeniť alebo nahradiť zmluvnými produktmi;
 22. „relevantný trh s technológiami“ je relevantný trh s technológiami alebo procesmi, ktoré možno vylepšiť, vymeniť alebo nahradiť zmluvnými technológiami;
 23. „aktívny predaj“ sú všetky formy predaja iné ako pasívny predaj;
 24. „pasívny predaj“ je predaj v reakcii na nevyžiadané žiadosti jednotlivých zákazníkov vrátane dodania produktov zákazníkovi alebo zákazníkom bez toho, aby sa inicioval predaj aktívnym zameraním sa na konkrétneho zákazníka, skupinu zákazníkov alebo územie; pasívny predaj zahŕňa predaj vyplývajúci z účasti na súkromnom alebo verejnom obstarávaní.
2. Na účely tohto nariadenia pojmy „podnik“ a „zmluvná strana“ zahŕňajú príslušné s nimi prepojené podniky.

„Prepojené podniky“ sú:

- a) podniky, v ktorých má jedna zmluvná strana dohody o výskume a vývoji, či už priamo, alebo nepriamo:
 - i) právomoc vykonávať viac ako polovicu hlasovacích práv;
 - ii) právomoc menovať viac ako polovicu členov dozornej rady, správnej rady alebo orgánov, ktoré právne zastupujú podnik, alebo
 - iii) právo riadiť záležitosti podniku;
- b) podniky, ktoré môžu priamo alebo nepriamo vykonávať práva alebo právomoci uvedené v písmene a) nad niektorou zmluvnou stranou dohody o výskume a vývoji;
- c) podniky, v ktorých má podnik uvedený v písmene b) priamo alebo nepriamo práva alebo právomoci uvedené v písmene a);
- d) podniky, v ktorých má jedna zo zmluvných strán dohody o výskume a vývoji spolu s jedným alebo viacerými podnikmi uvedenými v písmenách a), b) alebo c) alebo v ktorých majú dva alebo viaceré uvedené podniky spoločne práva alebo právomoci uvedené v písmene a);
- e) podniky, v ktorých majú práva alebo právomoci uvedené v písmene a) spoločne:
 - i) zmluvné strany dohody o výskume a vývoji alebo ich príslušné prepojené podniky uvedené v písmenách a) až d), alebo
 - ii) jedna alebo viaceré zmluvné strany dohody o výskume a vývoji alebo jeden alebo viaceré ich prepojené podniky uvedené v písmenách a) až d) a jedna alebo viaceré tretie strany.

HLAVA II

VÝNIMKA

Článok 2 – Výnimka

1. Podľa článku 101 ods. 3 zmluvy a s výhradou ustanovení tohto nariadenia sa týmto vyhlasuje, že článok 101 ods. 1 zmluvy sa nevzťahuje na dohody o výskume a vývoji.
2. Výnimka stanovená v odseku 1 sa uplatňuje, pokiaľ takéto dohody o výskume a vývoji obsahujú obmedzenia hospodárskej súťaže, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy.
3. Výnimka stanovená v odseku 1 sa vzťahuje aj na dohody o výskume a vývoji, ktoré obsahujú ustanovenia o postúpení práv duševného vlastníctva alebo udeľovaní licencií na tieto práva jednej alebo viacerým zmluvným stranám alebo subjektu, ktorý zmluvné strany založia na vykonávanie spoločného alebo plateného výskumu a vývoja alebo spoločného využívania výsledkov, pokiaľ tieto ustanovenia:
 - a) nepredstavujú hlavný cieľ takýchto dohôd a
 - b) priamo súvisia s vykonávaním takýchto dohôd a sú na ich vykonávanie nevyhnutné.

HLAVA III

PODMIENKY UDELENIA VÝNIMKY

Článok 3 – Prístup ku konečným výsledkom

1. V dohode o výskume a vývoji sa musí stanoviť, že všetky zmluvné strany majú plný prístup ku konečným výsledkom spoločného alebo plateného výskumu a vývoja na účely ďalšieho výskumu a vývoja a na účely využívania výsledkov.
 - a) Prístup stanovený v odseku 1 zahŕňa všetky výsledné práva duševného vlastníctva a know-how.
 - b) Prístup stanovený v odseku 1 sa udelí hneď, ako budú k dispozícii výsledky výskumu a vývoja.
2. V dohode o výskume a vývoji sa môže stanoviť, že zmluvné strany sa navzájom kompenzujú za poskytnutie prístupu k výsledkom na účely ďalšieho výskumu a vývoja alebo na účely ďalšieho využívania výsledkov, no kompenzácia nesmie byť natoľko vysoká, aby prakticky znemožňovala takýto prístup.
3. Výskumné ústavy, akademické orgány a podniky, ktoré poskytujú výskum a vývoj ako komerčnú službu bez toho, aby sa bežne aktívne podieľali na využívaní výsledkov, sa môžu dohodnúť na obmedzení používania výsledkov na účely ďalšieho výskumu.
4. Keď zmluvné strany v súlade s týmto nariadením obmedzia svoje práva na využívanie výsledkov, najmä keď sa v kontexte využívania výsledkov špecializujú, prístup k výsledkom na účely ich využívania môže byť zodpovedajúcim spôsobom obmedzený.

Článok 4 – Prístup k už existujúcemu know-how

1. V dohodách o výskume a vývoji, ktoré vylučujú spoločné využívanie výsledkov spoločného alebo plateného výskumu a vývoja, sa musí stanoviť, že každej zmluvnej strane sa musí poskytnúť prístup k akémukoľvek už existujúcemu know-how ostatných zmluvných strán, ak je toto know-how pre danú zmluvnú stranu nevyhnutné na účely využívania výsledkov.
2. V dohodách o výskume a vývoji, ktoré vylučujú spoločné využívanie výsledkov spoločného alebo plateného výskumu a vývoja, sa môže stanoviť, že zmluvné strany sa navzájom kompenzujú za poskytnutie prístupu k ich už existujúcemu know-how. Kompenzácia nesmie byť natoľko vysoká, aby prakticky znemožňovala takýto prístup.

Článok 5 – Spoločné využívanie výsledkov

1. Akékoľvek spoločné využívanie výsledkov sa môže týkať len tých výsledkov, ktoré sú:
 - a) nevyhnutné na výrobu zmluvných produktov alebo využívanie zmluvných technológií a
 - b) chránené právami duševného vlastníctva alebo predstavujú know-how.

2. Od zmluvných strán poverených výrobou zmluvných produktov prostredníctvom špecializácie v kontexte využívania výsledkov sa musí vyžadovať, aby plnili objednávky ostatných zmluvných strán na dodanie zmluvných produktov okrem prípadov:
 - a) keď sa v dohode o výskume a vývoji zároveň stanovuje spoločná distribúcia spoločným tímom, organizáciou alebo podnikom alebo treťou stranou, ktorú tým príslušné zmluvné strany spoločne poverili, alebo
 - b) keď sa zmluvné strany dohodli, že zmluvné produkty môže distribuovať len tá zmluvná strana, ktorá ich vyrába.

Článok 6 – Hraničné hodnoty, trhové podiely a trvanie výnimky

1. Ak sú zmluvné strany dohody o výskume a vývoji nekonkurenčnými podnikmi, výnimka stanovená v článku 2 sa uplatňuje počas obdobia trvania výskumu a vývoja bez ohľadu na trhové podiely.
2. Ak sú dve alebo viaceré zmluvné strany dohody o výskume a vývoji podnikmi konkurujúcimi o existujúci produkt a/alebo technológiu, výnimka stanovená v článku 2 sa uplatňuje počas obdobia trvania výskumu a vývoja, ak v čase uzatvorenia dohody o výskume a vývoji:
 - a) spoločný trhový podiel zmluvných strán dohody o výskume a vývoji zahŕňajúcej spoločný výskum a vývoj, ako sa vymedzuje v článku 1 ods. 1 bode 1 písm. a) alebo c), neprekračuje 25 % na relevantnom trhu s produktmi alebo relevantnom trhu s technológiami, alebo
 - b) v prípade dohody o výskume a vývoji zahŕňajúcej platený výskum a vývoj, ako sa vymedzuje v článku 1 ods. 1 bode 1 písm. b) alebo d), spoločný trhový podiel financujúcej strany a všetkých zmluvných strán, s ktorými financujúca strana uzavrela dohody o výskume a vývoji v súvislosti s tými istými zmluvnými produktmi alebo zmluvnými technológiami, neprekračuje 25 % na relevantnom trhu s produktmi alebo relevantnom trhu s technológiami.
3. Ak sú dve alebo viaceré zmluvné strany dohody o výskume a vývoji podnikmi konkurujúcimi v inovácii, výnimka stanovená v článku 2 sa uplatňuje počas obdobia trvania výskumu a vývoja, ak v čase uzatvorenia dohody o výskume a vývoji prebiehajú okrem výskumného a vývojového úsilia zmluvných strán dohody o výskume a vývoji tri alebo viaceré konkurujúce výskumné a vývojové úsilia porovnateľné s takýmto úsilím zmluvných strán.
4. V prípade dohôd o výskume a vývoji, pri ktorých sa výsledky využívajú spoločne, sa výnimka stanovená v článku 2 naďalej uplatňuje sedem rokov od prvého uvedenia zmluvných produktov alebo zmluvných technológií na trh v rámci vnútorného trhu, ak sú v čase uzatvorenia dohody v zmysle článku 1 ods. 1 bodu 1 písm. a) alebo b) splnené podmienky stanovené v odsekoch 1, 2 alebo 3. Aby sa na dohodu v zmysle článku 1 ods. 1 bodu 1 písm. c) alebo d) mohla vzťahovať takáto pokračujúca výnimka, v čase uzatvorenia predchádzajúcej dohody v zmysle článku 1 ods. 1 bodu 1 písm. a) alebo b) musia byť splnené podmienky stanovené v odsekoch 1, 2 alebo 3.
5. Po skončení sedemročného obdobia uvedeného v odseku 4 sa výnimka stanovená v článku 2 uplatňuje aj naďalej, pokiaľ spoločný trhový podiel zmluvných strán dohody o výskume a vývoji neprekračuje 25 % na trhoch, do ktorých patria zmluvné produkty alebo zmluvné technológie. Ak po skončení sedemročného obdobia trhový

podiel na jednom z týchto trhov stúpne nad 25 %, výnimka stanovená v článku 2 sa bude naďalej uplatňovať počas obdobia dvoch po sebe idúcich kalendárnych rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bola po prvýkrát prekročená hranica 25 %.

Článok 7 – Uplatňovanie hraničných hodnôt

1. Na účely uplatňovania hraničných trhových podielov stanovených v článku 6 ods. 2 a 5 platia tieto pravidlá:
 - a) trhový podiel sa vypočíta na základe hodnoty predaja na trhu; ak údaje o hodnote predaja na trhu nie sú dostupné, môžu sa na stanovenie trhového podielu zmluvných strán použiť odhady založené na iných spoľahlivých informáciách o trhu vrátane objemu predaja na trhu, výdavkov na výskum a vývoj alebo spôsobilostí v oblasti výskumu a vývoja;
 - b) trhový podiel sa vypočíta na základe údajov týkajúcich sa predchádzajúceho kalendárneho roka; prípadne, ak predchádzajúci kalendárny rok nie je z hľadiska postavenia zmluvných strán na relevantnom(-ých) trhu(-och) reprezentatívny, trhový podiel sa vypočíta ako priemer trhových podielov zmluvných strán za posledné tri predchádzajúce kalendárne roky;
 - c) trhový podiel, ktorý mali podniky uvedené v článku 1 ods. 2 písm. e), sa rovnomerne rozdelí na každý podnik s právami alebo kompetenciami uvedenými v článku 1 ods. 2 písm. a).
2. Na účely uplatňovania hraničnej hodnoty stanovenej v článku 6 ods. 3 sa posúdenie porovnateľnosti konkurujúceho výskumného a vývojového úsilia vykonáva na základe spoľahlivých informácií týkajúcich sa prvkov, ako sú i) rozsah, štádium a načasovanie výskumného a vývojového úsilia; ii) finančné a ľudské zdroje tretích strán (resp. prístup k nim), ich duševné vlastníctvo, know-how alebo iné špecializované aktíva, ich predchádzajúce výskumné a vývojové úsilie a iii) spôsobilosť a predpoklady tretích strán priamo alebo nepriamo využívať možné výsledky svojho výskumného a vývojového úsilia na vnútornom trhu.

HLAVA IV

VEĽMI ZÁVAŽNÉ A VYLÚČENÉ OBMEDZENIA HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Článok 8 – Veľmi závažné obmedzenia hospodárskej súťaže

Výnimka stanovená v článku 2 sa nevzťahuje na dohody o výskume a vývoji, ktoré priamo alebo nepriamo, samostatne alebo v kombinácii s inými faktormi pod kontrolou zmluvných strán dohody majú za cieľ ktorékoľvek z týchto obmedzení:

1. Obmedzenie slobody zmluvných strán vykonávať výskum a vývoj nezávisle alebo v spolupráci s tretími stranami:
 - a) v oblasti nesúvisiacej s oblasťou, ktorej sa týka dohoda o výskume a vývoji, alebo

- b) v oblasti, na ktorú sa vzťahuje dohoda o výskume a vývoji, alebo v súvisiacej oblasti po dokončení spoločného výskumu a vývoja alebo plateného výskumu a vývoja.
- 2. Obmedzenie produkcie alebo predaja s výnimkou:
 - a) stanovovania cieľov týkajúcich sa výroby, keď spoločné využívanie výsledkov zahŕňa spoločnú výrobu zmluvných produktov;
 - b) stanovovania cieľov v oblasti predaja, keď spoločné využívanie výsledkov:
 - i) zahŕňa spoločnú distribúciu zmluvných produktov alebo spoločné udeľovanie licencií na zmluvné technológie a
 - ii) je vykonávané spoločným tímom, organizáciou alebo podnikom alebo je ním spoločne poverená tretia strana;
 - c) postupov, ktoré predstavujú špecializáciu v kontexte využívania výsledkov, a
 - d) obmedzenia slobody zmluvných strán vyrábať, predávať, postupovať práva alebo udeľovať licencie na produkty, technológie alebo procesy, ktoré konkurujú zmluvným produktom alebo zmluvným technológiám, počas obdobia, na ktoré sa zmluvné strany dohodli na spoločnom využívaní výsledkov.
- 3. Stanovovanie cien pri predaji zmluvného produktu alebo udeľovaní licencií na zmluvné technológie tretím stranám s výnimkou:
 - a) stanovovania cien účtovaných bezprostredným zákazníkom alebo stanovovania licenčných poplatkov účtovaných bezprostredným nadobúdateľom licencie, ak spoločné využívanie výsledkov:
 - i) zahŕňa spoločnú distribúciu zmluvných produktov alebo spoločné udeľovanie licencií na zmluvné technológie a
 - ii) je vykonávané spoločným tímom, organizáciou alebo podnikom alebo je ním spoločne poverená tretia strana.
- 4. Obmedzenie územia, na ktorom môžu zmluvné strany pasívne predávať zmluvné produkty alebo udeľovať licencie na zmluvné technológie, alebo obmedzenie okruhu zákazníkov, ktorým môžu zmluvné strany pasívne predávať zmluvné produkty alebo udeľovať licencie na zmluvné technológie, s výnimkou požiadavky na výlučné udeľovanie licencií na výsledky druhej zmluvnej strane.
- 5. Požiadavka nerealizovať žiadny aktívny predaj alebo obmedzovať aktívny predaj zmluvných produktov alebo zmluvných technológií na určitých územiach alebo určitým zákazníkom, ktorí neboli výhradne pridelení jednej zo zmluvných strán prostredníctvom špecializácie v kontexte využívania výsledkov.
- 6. Požiadavka odmietnuť uspokojiť dopyt zákazníkov na príslušných územiach zmluvných strán dohody alebo zákazníkov inak rozdelených medzi zmluvnými stranami prostredníctvom špecializácie v kontexte využívania výsledkov, ktorí by uvádzali na trh zmluvné produkty na iných územiach v rámci vnútorného trhu.
- 7. Požiadavka sťažiť používateľom alebo ďalším predajcom získanie zmluvných produktov od iných ďalších predajcov v rámci vnútorného trhu.

Článok 9 – Vylúčené obmedzenia hospodárskej súťaže

1. Výnimka stanovená v článku 2 sa neuplatňuje na tieto záväzky uvedené v dohodách o výskume a vývoji:
 - a) záväzok nespochybňovať:
 - i) po dokončení výskumu a vývoja platnosť práv duševného vlastníctva, ktoré:
 1. zmluvné strany požívajú na vnútornom trhu a
 2. sú relevantné pre výskum a vývoj, alebo
 - ii) po uplynutí platnosti dohody o výskume a vývoji platnosť práv duševného vlastníctva, ktoré:
 1. zmluvné strany požívajú na vnútornom trhu a
 2. chránia výsledky výskumu a vývoja.
 - b) záväzok neudelit' tretím stranám licencie na výrobu zmluvných produktov alebo využívanie zmluvných technológií, pokiaľ sa v dohode nestanovuje využívanie výsledkov spoločného alebo plateného výskumu a vývoja aspoň jednou zo zmluvných strán, pričom takéto využívanie sa uskutočňuje na vnútornom trhu voči tretím stranám.
2. Ak dohoda o výskume a vývoji zahŕňa ktorékoľvek z vylúčených obmedzení hospodárskej súťaže uvedených v tomto článku, výnimka stanovená v článku 2 sa uplatňuje naďalej, ak sú vylúčené obmedzenia od zvyšnej časti dohody o výskume a vývoji oddeliteľné a za predpokladu, že sú splnené ostatné podmienky tohto nariadenia.

HLAVA V

POSTUP ODŇATIA VÝHODY

Článok 10 – Jednotlivé prípady odňatia výhody Európskou komisiou

1. Komisia môže odňať výhodu vyplývajúcu z tohto nariadenia podľa článku 29 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 vtedy, ak v ktoromkoľvek konkrétnom prípade zistí, že dohoda o výskume a vývoji, na ktorú sa vzťahuje výnimka stanovená v tomto nariadení, má napriek tomu účinky, ktoré nie sú zlučiteľné s článkom 101 ods. 3 zmluvy.
2. Výhoda vyplývajúca z tohto nariadenia by sa mohla odňať podľa článku 29 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1/2003, najmä ak:
 - a) existencia dohody o výskume a vývoji podstatne obmedzuje možnosť tretích strán vykonávať výskum a vývoj v oblasti(-ach) súvisiacej(-ich) so zmluvnými produktmi alebo zmluvnými technológiami;

- b) existencia dohody o výskume a vývoji podstatne obmedzuje prístup tretích strán na trh so zmluvnými produktmi alebo zmluvnými technológiami;
- c) zmluvné strany nevyužívajú výsledky spoločného alebo plateného výskumu a vývoja voči tretím stranám bez objektívne opodstatneného dôvodu;
- d) zmluvné produkty alebo zmluvné technológie nie sú na celom vnútornom trhu ani na jeho podstatnej časti predmetom skutočnej hospodárskej súťaže s inými produktmi, technológiami alebo procesmi, ktoré používatelia považujú za rovnocenné vzhľadom na ich vlastnosti, cenu a zamýšľané použitie.

Článok 11 – Jednotlivé prípady odňatia výhody orgánom členského štátu na ochranu hospodárskej súťaže

1. Podľa článku 29 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1/2003 môže orgán členského štátu na ochranu hospodárskej súťaže odňať výhodu vyplývajúcu z tohto nariadenia na celom území daného členského štátu alebo na jeho časti, ak v ktoromkoľvek konkrétnom prípade zistí, že dohoda o výskume a vývoji, na ktorú sa vzťahuje výnimka stanovená v tomto nariadení, má na celom území uvedeného členského štátu alebo na časti jeho územia účinky, ktoré nie sú zlučiteľné s článkom 101 ods. 3 zmluvy, pričom toto územie má všetky charakteristiky osobitného geografického trhu.
2. Výhodu vyplývajúcu z tohto nariadenia by orgán členského štátu na ochranu hospodárskej súťaže mohol odňať podľa článku 29 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1/2003, najmä ak sa uplatňuje ktorákolvek z okolností uvedených v článku 10 ods. 2 písm. a) až d) tohto nariadenia.

HLAVA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 12 – Prechodné obdobie

1. Bez toho, aby bolo dotknuté osobitné prechodné ustanovenie pre dohody o výskume a vývoji medzi podnikmi konkurujúcimi v inovácii, uvedené v odseku 2, zákaz stanovený v článku 101 ods. 1 zmluvy sa počas obdobia od 1. januára 2023 do 31. decembra 2024 neuplatňuje na dohody, ktoré boli platné už 31. decembra 2022 a ktoré k tomuto dátumu nespĺňajú podmienky pre udelenie výnimky stanovené v tomto nariadení, no spĺňajú podmienky na udelenie výnimky podľa nariadenia (EÚ) č. 1217/2010.
2. V prípade dohôd o výskume a vývoji medzi podnikmi konkurujúcimi v inovácii sa článok 1 ods. 1 bod 18 a článok 6 ods. 3 uplatňujú len na dohody, ktoré nadobudli platnosť po 31. decembri 2022.

Článok 13 – Obdobie platnosti

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januára 2023.
2. Jeho účinnosť sa končí 31. decembra 2034.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Komisiu
predsedníčka
Ursula von der Leyen*